

HAROLD PINTER

PEIZAŽAS

Iš anglų k. vertė Alicija Žukauskaitė

VEIKĖJAI

Dafas, penkiasdešimties su trupučiu metų vyras

Betė, moteris, artėjanti prie penkiasdešimties

Veiksmas vyksta užmiesčio namo virtuvėje

BETĖ. Man patikdavo stovėti ant jūros kranto. Štai čia. Aš dažnai stovėdavau. Labai dažnai. Mėgstu stovėti ant kranto. (Pauzė) Tai va. Ten buvo vėsu. O už kopų karšta. O prie kranto – vėsu. Man tai labai patiko... (P.)

Daug žmonių. (P.) Visi vaikštinėja. Vyrai. Daugiausia – vyrai. (P.) Aš leidausi kopomis prie jūros. Už kopų miegojo mano vyras. Kai aš atsikėliau, jis apsivertė ant kito šono. Akys primerktos... Trumpikės apsmukusios, matėsi bambutė. (P.) Jis snaudė taip saldžiai.

Ar nori vaiko? Aš pasakiau. Vaiko? Vaikų? Mūsų mažulio? Išties būtų gerai turėti vaikiuką. (P.) Moterys, gulinčios netoliese, atsisuko ir pasižiūrėjo į mane. Savo nuosavo vaiko? Nori? (P.)

Moterys tiesiog įsistebeilijo į mane. Aš nuėjau, o jos vis gulėjo ir žiūrėjo. Tada aš atsisukau. Ko jūs spoksot? (P.) Aišku, aš taip nepasakiau, bet tiesiog stovėjau ir žiūrėjau į jas. Stovėjau ir žiūrėjau... (P.)

Aš graži. (P.) Aš grįžau per kopas, kur gulėjo jis. Apsivertė. Kulnai smėlyje, o galva – ant alkūnių. (P.)

DAFAS. Pamiršau tau pasakyti. Pabėgo šuo... (P.) Man vakar teko slėptis po medžiu. Prsidėjo lietus. Pamiršau tau pasakyti. Kartu su kažkokiais nepažįstamais paaugliais... (P.)

Paskui lietus nutilo. Prieš tai pylė kaip iš kibiro. Aš nuėjau iki tvenkinio, ten pajutau keletą stambių lašų. Gerai, kad aš buvau netoli medžio. Ten ir pasislėpiau. Pamiršau tau papasakoti. (P.)

Atsimeni, koks vakar buvo oras? Ar atsimeni tą liūtį?

BETĖ. Jis pajuto mano šešėlį. Pažvelgė į mane iš apačios.

DAFAS. Gaila, aš neturėjau duonos. Būčiau palesinęs paukščius.

BETĖ. Jo rankos buvo smėlyje.

DAFAS. Aplink medį šokinėjo paukščiai. Jie kėlė tokį triukšmą...

BETĖ. Aš atsisėdau šalia jo taip, kad neprisiliesčiau.

DAFAS. O daugiau po medžiu nieko nebuvo. Kitame tvenkinio krante, taip pat po medžiu, stovėjo vyras ir moteris... Aš nenorėjau sušlapti ir likau stovėti ten, kur stovėjau. (P.)

Taip, aš pamiršau tau pasakyti...

Šuo buvo su manimi. (P.)

BETĖ. Bet ar tos moterys pažįsta mane? Kažkodėl aš jų nepažįstu. Aš niekad anksčiau jų nemačiau. Aš jų nežinau. Taip. O kodėl jos į mus žiūri? Manyje nėra nieko ypatinga. Ir tai, kaip aš atrodau, taip pat nieko ypatinga. Aš niekuo nesiskiriu nuo kitų.

DAFAS. Šuo nebūtų sutrukdęs man lesinti paukščių. Kai tik mes sustojom po medžiu, jis iškart užmigo. Bet jei jis net nebūtų miegojęs... (P.)

BETĖ. Vyrai visada mandagiai paduodavo ranką, kai lipdavau iš automobilio arba eidavau pro duris, arba leisdavausi laiptais. Visada. Jeigu jie liesdavo mano kaklą ar rankas, visuomet tai darydavo labai delikačiai. Visi. Išskyrus vieną.

DAFAS. Žinai, visame parke buvo daug išmatų: ir ant takelių, ir prie kūdros... Šunų, ančių... ant visų takelių. Lietus jų nuplovė, tik tapo slidžiau. (P.)

Antys pasislėpė tvenkinio vidury esančioj saloj. Bet, šiaip ar taip, aš nebūčiau jų maitinęs. Geriau jau būčiau lesinęs žvirblius.

BETĖ. Dabar galėčiau atsikelti nuo krėslo. Galėčiau būti tokia pati, kaip ir anksčiau. Tiesa, rengiuosi skirtingai, bet aš dar vis tokia pat graži. (P.)

DAFAS. Ar nepasivaikščiojus tau su manim iki tvenkinio? Pasiimtumėm duonos. Kodėl tu nenori to padaryti? (P.) Parke retsykais sutinku senus pažįstamus. Tu juos taip pat pažįsti. (P.)

BETĖ. Kai aš merčiau gėles į vazas, jis žiūrėjo į mane stebėdamas, kaip aš tai darau. Mano rimtume, jis pasakė. Aš buvau tokia susikaupusi. Aš turiu pamerkti gėles, pasakiau. Jis vaikščiojo paskui mane po svetainę ir stebėjo. Aš pamerčiau gėles ir stovėjau nejudėdama. Girdėjau jo žingsnius. Bet jis prie manęs neprisilietė. Aš žiūrėjau į baltas ir mėlynas gėles vazose... (P.)

Paskui jis mane palietė. (P.)

Jis palietė mano kaklą. Lengvu pirštų judesiu, vos juntamu, jis lietė mano pakaušį.

DAFAS. Kai nustojo lyti ir aš pasižiūrėjau į kitą tvenkinio pusę, vyro ir moters po medžiu jau nebebuvo. Parke nebuvo nė gyvos dvasios.

BETĖ. Aš vilkėjau pliažo chalatu. O po juo – nieko... (P.)

Paplūdimys buvo tuščias. Tolumoje, ten, kur bangos atsimuša į krantą, sėdėjo vyriškis. Jis sėdėjo taip toli nuo manęs, kad atrodė kaip segtuko galvutė. Matydavau jį, eidama per kopas arba prie kranto. Kai atsiguldavau kopose, jo nebematydavau, vadinasi, ir jis negalėjo matyti manęs, kai gulėjau jose. (P.)

O gal man tik pasirodė? Gal pliaže apskritai nieko nebuvo. Ir jis negalėjo matyti... mano vyro... niekai (P.) Kaip saldžiai tu snaudė, jam pasakiau. Bet manęs neapgausi. Aš ramiai atsigulčiau šalia jo.

DAFAS. Na ką gi...

BETĖ. Mano odą...

DAFAS. Pastarąsias dienas aš miegu gerai.

BETĖ. ...badė.

DAFAS. Kas dieną nuo vakaro iki ryto neatsibusdamas.

BETĖ. Aš buvau prie jūros...

DAFAS. Žinai, gal viskas dėl to, kad aš noriu žvejoti. Apie žuvis sužinojau labai daug.

BETĖ. Man atrodė, kad šaltas vanduo tiesiog degina odą.

DAFAS. Žuvys – atsargūs padarai. Su jomis reikia elgtis atsargiai. Reikia būti labai ramiam. Neverta nervintis. Niekada.

BETĖ. Aš sužinojau, kad netoliese yra viešbutis, kuriame galima išgerti arbatos. (P.)

DAFAS. Kad ir kaip ten būtų, tačiau ir man vieną kartą pasisekė. Kai išsikrapščiau iš parko, aludės jau buvo atidarytos. (P.)

Pagalvojau – visai neblogai būtų užsukti bokalo alaus. Pampiršau tau pasakyti. Aludėj susipažinau su vienu tipu. Tiesa, iš pradžių pasikalbėjau su šeimininku. Jis mane pažįsta. O paskui atėjo tas psichas. Jis užsisakė bokalą alaus ir tuoj pradėjo jį keikti. Oi, kaip jis man atsibodo.

BETĖ. Tikriausiai viešbučio baras jau atidarytas. Galėtume jame pasėdėti. Jis man pasiūlytų išgerti. Ir ką gi aš gerčiau? O ką gertų jis? Aš išgirsiu jo balsą. Kai jis užsakinės gėrimus. Manęs paklaus, ko aš norėčiau išgerti... Tuomet jis užsakys du gėrimus, ir vėl išgirsiu jo balsą.

DAFAS. Tai ne alus, bet myžalai. Pasakė tas tipas. Jo neįmanoma gerti. O aš jam sakau, kad alus visiškai normalus. Jis sakė, jog tai – netikęs alus. Aš jam sakau, kad

čia yra geriausias alus visoj apylinkėj. Visai ne, myžalai. Šeimininkas paėmė jo bokalą ir paragavo. Geras alus, pasakė jis. kažkas supainiojo naktipuodį su alaus statine, atkirto tas tipas. (P.)

Tuomet šeimininkas metė monetą ant prekystalio ir liepė ją pasiimti... O tas sako, kad bokalas kainuoja trim pensais brangiau, ir jis šiuo metu neturi smulkių. Tris pensus, sako šeimininkas, mano vardu atiduokite savo sūnui ir pridurkite mano linkėjimus. Aš neturiu sūnaus, sako tas tipas, aš niekada neturėjau vaikų. Kertu lažybų, kad jūs ir nevedęs. Taigi tas tipas ir sako: taip, aš nevedęs. Niekas nenori už manęs tekėti. (P.)

O vėliau jis paprašė šeimininko ir manęs kartu su juo išgerti. Šeimininkas pasakė, kad jis išgers bokalą. Aš iš pradžių nieko nepasakiau, tuomet jis priėjo prie manęs ir sako: išgerk bokalą su manimi, na, išgerk su manimi. (P.)

Jis padėjo ant prekystalio dešimt šilingų ir pasakė, kad taip pat išgers bokalą. (P.)

BETĖ. Paskui aš greitai atsikėliau, nusileidau į pliažą prie pat kranto ir įbridau į vandenį. Neplaukiojau. Nemoku plaukti. Supausi bangose. Gulėjau ant vandens. Bangos buvo labai švelnios. Jaučiau jas pakaušiu. (P.)

DAFAS. Kai bus geras oras, tau vertėtų pasėdėti sode. Tau ten patiktų. Grynas oras. Ir šuniui ten patinka. (P.)

Pasodinau gėlių. Tau bus malonu žiūrėti į gėles. Galėsi nusiskinti ir parsinešti į namus. Tavęs niekas nematys. Ten niekada nieko nebūna. (P.)

Mums nepaprastai pasisekė. Mes galim gyventi pono Saikso namų tyloje ir ramybėje. Aš keletą kartų pagalvojau, kad galėtume pasikviesti į svečius mano pažįstamus iš kaimo, bet paskui persigalvojau. Tai nebūtina. (P.)

Žinai, ko sode daug? Drugelių.

BETĖ. Po to aš nusivilkau maudymosi kostiumėlį ir apsivilkau pliažo chalatą. Po chalatu nieko nebuvo. Pliaže – nė gyvos dvasios. Tik kažkur toli, kur bangos mušė į

krantą, sėdėjo pagyvenęs vyriškis. Aš atsiguliau šalia savo vyro ir sušnabždėjau: „Nori vaiko? Vaiko? Mūsų vaiko. Būtų gera įsitaisyti vaiką.“ (P.)

DAFAS. Baisu, kokia buvo liūtis, ar prisimeni? (P.)

Paaugliai, kurie slėpėsi kartu su manim po medžiu, visą laiką šnabždėjosi ir kikenė. Aš mėginau įsiklausyti, stengiausi suprasti, iš ko jie juokiasi, bet nesupratau nė žodžio. Jie kalbėjo pašnibždom. Aš bandžiau įsiklausyti, bet niekaip negalėjau susigaudyti, kodėl jie taip juokėsi... (P.)

Taip ir nesupratau. (P.)

Žinai, prisimenu... kai tu buvai jauna... labai retai juokdavaisi. Tu buvai... rimta. (P.)

BETĖ. Ak, štai kodėl jis pasirinko tokią atokią vietą. Kad aš galėčiau ramiai piešti. Pasiėmiau su savim aplanką. Išsitraukiau. Susiradau pieštuką. Apskritai ten nebuvo ko piešti. Tik pliažas ir jūra. (P.) Galėjau nupiešti jį. Bet jis nenorėjo. Jis juokėsi. (P.)

Aš irgi nusijuokiau. (P.)

Palaukiau, kol jis baigs juoktis, paskui nusišypsojau ir nususukau nuo jo. Jis palietė mano nugarą ir atsuko mane į save. Aš suraukiau nosį... ir mes abu nusijuokėm. (P.)

Jis juokėsi iš manęs. Aš įsitikinusi.

Dėl to aš jo ir nenupiešiau.

DAFAS. Kai tu buvai jauna, buvai puiki šeimininkė. Ar ne? Aš tavim didžiavausi. Tu niekad neskubėdavai, namai buvo idealiai prižiūrėti, ir dirbai visuomet ramiai. Jis galėjo tavimi pasitikėti. Ir šitai suprato. Jis patikėjo tau visą namų ūkį ir žinojo, kad viskas bus atlikta aukščiausiu lygiu. Atsimeni, kai mes su juo išvažiavom į šiaurę? Tai buvo ilga kelionė. Kai mes grįžom, jis padėkojo tau už tai, kad tu taip gerai prižiūrėjai namus, viskas buvo tvarkinga ir viskas veikė kaip laikrodis. (P.)

Tu manęs ilgėjaisi. Kai aš įėjau į kambarį, tu stovėjai nejudėdama. Priėjau prie tavęs ir prisiliečiau (P.) Man reikėjo tau ši bei tą papasakoti. Atsimeni, aš nepuoliau tau pasakoti apie tai iš karto, nusprendžiau atidėti rytdienai, ir tai padariau. (P.) Papasakojau tau, kad buvau neištikimas, kad tave išdaviau. (P.) Tu neapsiverkei. Mes turėjom šiek tiek laisvo laiko. Išvedėm laukan šunį ir nuėjom prie tvenkinio. Ten atsistojom po medžiu. Nesupratau, kam tu pasiėmei tą kelioninį krepšį. Tavęs to paklausiau. Paklausiau, kas tam krepšy. Ten buvo duona. Tu lesinai antis. O po to mes vėl stovėjom po medžiu ir žiūrėjom į kitą tvenkinio krantą. (P.)

Kai grįžom namo, tu delnais suėmei mano veidą ir pabučiavai.

BETĖ. Man visai nesinorėjo gerti. (P.) Aš nupiešiau smėlyje veidą, paskui prie jo pripaišiau kūną. Moters. O šalia – vyro. Jie gulėjo ne- liesdami vienas kito. Tai buvo kažkokios figūros, nelabai panašios į žmones. Vėjas pustė smėlį, ir piešinio kontūrai ėmė nykti. Prišliaužiau prie jo, padėjau galvą jam ant rankos ir užsimerkiau. Patryniau skruostą į jo ranką. O raudonos ir juodos musytės vis mirgėjo akyse. Įsikniaubiau jam į šoną ir užmigau.

DAFAS. Prisimeni, ponas Saikšas mus iškart priėmė į darbą, tuoj po pirmo pasikalbėjimo, ar ne taip? Jis tada pasakė, kad jam atrodo, jog mes galim būti puiki komanda. Atsimeni? Taip ir buvo. Tiksliai taip. Buvau geras vairuotojas, puikiai valiau batus ir puikiai pateisinau savo atlyginimą. Viską mokėjau daryti. Jis niekada neturėjo nepatogumų, niekur. O juk jis buvo niūrus ir priekabus. (P.)

Man niekada nebuvo jo gaila, nors jis buvo labai vienišas. (P.)

Jis pats tau išrinko gražią mėlyną suknelę darbui. Jam buvo ne tas pats, kaip tu atrodai, jis norėjo, kad svečiams tu gražiai atrodytum.

BETĖ. Jis pasisuko ir apkabino mane viena ranka.

DAFAS. Tu nori, kad aš su tavim pasikalbėčiau? (P.) Nori, kad aš tau papasakočiau viską, ką dariau? (P.) Viską, apie ką galvojau? (P.) Nori? (P.) Man atrodo, tu norėtum sužinoti.

BETĖ. Po to jis mane apglėbė stipriau.

DAFAS. Jis rūpinosi, kad tu būtum gražiai apsirengusi ir svečiams darytum gerą įspūdį.

BETĖ. Atvažiavau autobusu iki sankryžos ir ėjau gatvele pro senąją bažnyčią. Buvo tylu, tik labai čirškėjo paukščiai. Vidury kriketo aikštės vaikščiojo senis. Jis pasilenkė tarsi kažko ieškotų... Aš pasislėpiau nuo saulės po medžiu. (P.)

Paskui išgirdau automobilį. Jo vairuotojas mane pamatė ir sustojo. Nė nekrustelėjau. Automobilis pajudėjo ir lėtai važiavo link manęs. Dulkėtame kelyje apėjau automobilį iš priekio. Saulė švietė į akis ir negalėjau įžiūrėti vairuotojo, bet jis mane matė. Priėjau prie durelių, jos buvo užrakintos. Pasilenkiau ir pasižiūrėjau į vairuotoją. Jis persisvėrė per sėdynę ir atidarė dureles. Atsisėdau šalia. Jis greitai tarsi vienu judesiu apsisuko, ir mes nuvažiavom gatvele iki sankryžos, o paskui – prie jūros. (P.)

DAFAS. Žinai, daugelis mums pavydi todėl, kad mes gyvenam šitame name ir kad jis mums priklauso. Namas per didelis dviem.

BETĖ. Jis pasakė, kad čia yra toks laukinis pliažas, apie kurį niekas nežino. Ten mes ir važiuojam.

DAFAS. Buvau labai švelnus su tavimi. Tą dieną buvau tau itin dėmesingas. Žinojau, kad esi priblokšta, todėl elgiausi su tavim kaip su vaiku. Pakeliui į namus laikiau tave už rankos. Tu apglėbei mano veidą savo delnais ir pabučiavai mane.

BETĖ. Mano krepšy buvo maistas, kurį aš pati pagaminau. Net duoną pati iškepiu.

DAFAS. Ta mergina niekuo nebuvo ypatinga. Nevertėjo liūsti į smulkmenas. Nusprendžiau į jas nesivelti.

BETĖ. Automobilio langai buvo atidaryti, o viršus atvertas. (P.)

DAFAS. Tą penktadienį ponas Saikšas ruošė vakarienę. Jis pagyrė tave už puikų maistą ir puikų aptarnavimą. (P.)

Svečiuose buvo dvi moterys. Ir daugiau nieko. Niekuomet jų anksčiau nemačiau. Gali būti, tai buvo jo motina ir sesuo. (P.)

Buvo jau vėlu, kai jie panoro kavos. Buvau atsigulęs miegoti. Aš tikriausiai turėjau nusileisti į virtuvę ir padėti tau, bet aš buvau labai pavargęs. Atsibudau, kai tu atsigulei į lovą. Tą dieną tu visiškai nusivarei. Vos tik tavo galva prisilietė prie pagalvės, iškart užmigai. Atsigulei ant nugaros ir... užmigai.

BETĖ. Jis buvo teisus. Vieta išties buvo nuošali. Pliaže – nė gyvos dvasios.

DAFAS. Neseniai apžiūrėjau namą. Vis ruošiausi tau apie tai pasakyti. Susikaupė daug dulkių. Ir baldus reikėtų nublizginti. Galėtume pakilti į svetainę ir atidaryti langus. Aš išplausiu krištolines taures. Galėtume kada nors pasėdėti viršuje ir išgerti, jei pasitaikytų malonus vakaras. (P.) Atrodo, čia įsiveisė kandžių. Jas pastebėjau, kai atitraukiau užuolaidas.

BETĖ. Žinoma, kai pasensiu, jau nebebūsiu tokia kaip dabar. Aišku, nebebūsiu. Ir sijonų nebegalėsiu tokių nešioti, ir kojos tokios gražios nebebus – pasensiu ir nebebūsiu tokia pati.

DAFAS. Bet pagaliau... galų gale aš bent jau galiu nueiti į aludę arba prie kūdros, ir niekas man nepils pamazgų ant galvos. (P.)

BETĖ. Matai... po viso to... tavo lengvas prisilietimas ir tavo akių šviesa, mano kaklas, tylą aplinkui, mano rankos, liečiančios gėles, – tai tarsi mano gyvenimas. (P.)

Aš dažnai stebėdavau žmones. Tiek jų mačiau per savo gyvenimą. (P.)

Pro šalį lekia mašinos. Šalia vyrų sėdi merginos. Automobiliai tiesiog šokčioja, o merginos cypia. Bare šurmuliuoja žmonės. Ilgaplaukės merginos... Visi šypsosi.

DAFAS. Viskas yra šlamštas. Svarbiausia, kad mes kartu. Tai svarbiausia. (P.)

BETĖ. Atsikėliau anksti. Namuose turėjau daug darbo. Iš vakaro sukroviau indus į indaplovę ir užpyliau vandeniu. Jie per naktį atmirko. Taip juos lengviau išplauti. Šuo atsibudo ir vaikščiojo paskui mane. Rytas buvo ūkanotas. Lengvas rūkas kilo nuo upelio.

DAFAS. Tas nevēkšla alinėje norėjo parodyti esąs didelis alaus žinovas. Žalio supratimo neturėjo, kad aš specialiai mokiausi, kaip jį laikyti. Šitą reikalą gerai išmaniau.

BETĖ. Atidariau duris ir išėjau į lauką. Gatvėje nieko nebuvo. Jau švietė saulė. Visa žemė buvo drėgna.

DAFAS. Tas, kuris saugo alų, yra atsakingas už jo kokybę. Jis keliasi anksti rytą ir padeda vežėjui susitvarkyti su statinėmis. Pro angą nuleidžia jas į rūšį. Tuomet apjuosę virve stato ant atramų, guldo ant šono ir gerve užkelia ant lentynų.

BETĖ. Vis dar buvo ūkanota, bet rūkas po truputį sklaidėsi.

DAFAS. Kamštį kiša vertikaliai į specialią skylę. Po to, kad alus kvėpuotų, pragrėžia kamštį.

BETĖ. Švietė saulė, bet oras buvo drėgnas. Medžių šakos buvo panašios į plunksnas.

DAFAS. Tuomet įstatai kraną.

BETĖ. Aš vilkėjau mėlyna suknele.

DAFAS. Alų statinėse laiko tris dienas, ant jų guldo drėgnus maišus. Rūsio grindis kasdien laisto, o maišus drėkina.

BETĖ. Buvo nuostabus rudens rytas.

DAFAS. Vamzdžius, kuriais alus teka į barą, reikia kasdien išplauti.

BETĖ. Aš stovėjau rūke.

DAFAS. Po to pradėkite alų pumpuoti, atsargiai, kad nepasiliktų nuosėdų. Su jomis daug terlionės. Turite turėti atsarginę statinę. Į ją supilkite likutį, o paskui išsiųskite ją į alaus daryklą.

BETĖ. Saulėje.

DAFAS. Kasdien variniu matuokliu tikrinkite alaus lygį, kad žinotumėte, kiek jo turite. Alaus lygį pažymėkite ant statinės kreida. Tuomet bus visiškai aišku ir visada žinosite, kiek yra alaus.

BETĖ. Aš grįžau į virtuvę ir atsisėdau.

DAFAS. Tas nevěkšla aludėj man pasakė, kad jis itin nustebęs. Neva pirmą kartą girdi, jog rūsio grindis reikia laistyti. Manė, kad rūsiuose įrengta automatinė vėsavimo sistema, jog alų buteliuose prisodrina deguonimi iš balionų. Paaiškinau, kad turėjau omeny ne alų buteliuose, o normalų, iš statinės. Tada jis pasakė, kad visada galvojo, jog alų pilsto į butelius iš konteinerių. Atsakiau, kad gali būti, bet aš kalbėjau apie aukščiausiosios klasės alų, tą, kuris statinėse. Jis sutiko. (P.)

BETĖ. Šuo įsitaisė šalia manęs. Paglosčiau jį. Pro langą matėsi visa lyguma. Joje pamačiau vaikus. Jie bėgo kalvos šlaitu į viršų.

DAFAS. Tą vakarą aš taip ir nepamačiau tavo veido. Stovėjai prie lango. Naktis buvo labai tamsi. Kliokė liūtis. Lietus barbeno į langus atšokdamas nuo stiklo. Tu žinojai, kad aš įėjau į kambarį, bet neatsisukai. Priėjau prie tavęs. Kur tu žiūrėjai? Už lango buvo labai tamsu. Mačiau tik tavo atspindį lange, tik siluetą. Stikle buvo vienintelė šviesi dėmė – tikriausiai tavo veidas švietė tamsoje. Stovėjau šalia tavęs. Atrodei viską užmiršus. Neprisiliesdamas jaučiau tavo kūną. (P.)

BETĖ. Kai aš piešiu, visuomet prisimenu pagrindinius šviesos ir šešėlių dėsnius. Daiktai, kurie sugeria šviesą, meta šešėlį. Šešėlis išstumia šviesą. Šešėlio forma priklauso nuo daikto, kuris meta šešėlį. Beje, ne visada. Tai yra ne visada tiesiogiai. Kartais neįmanoma nustatyti, nuo kokio daikto krinta šešėlis. Bet visada prisimenu piešinio technikos taisykles. (P.)

Svarbiausia – neišsimušti iš vėžių. (P.) Neprarasti pojūčių aštrumo. (P.)

DAFAS. Anksčiau dėvėjai grandininį diržą. Ant jo kaboję raktai, antpirštis, užrašų knygutė, pieštukas ir žirklys. (P.)

Tu stovėjai priemenėj ir mušei gongą. (P.)

Kokio velnio tu muši šitą kvailą gongą? (P.)

Kažkoks marazmas. Stovėti tuščiame prieangyje ir mušti šitą idiotišką gongą – sau. Niekas tavo gongo neišgirs. Išskyrus mane. Namuose nieko nėra. Aš vienas čia pasilikau. Ir pietų nėra. Nėra pietų. Nei karšto patiekalo, nei pyrago, nei daržovių, nei mėsos. Prakeikimas. (P.)

BETĖ. Kad neapsirikčiau... aš paprašiau jo atsisukti ir pažiūrėti man į akis, jis pasisuko ir pažiūrėjo, bet aš nepamačiau jo akių. (P.)

Aš nesupratau, ar jis žiūri į mane, ar ne. (P.)

DAFAS. Nusegiau nuo tavęs diržą, ir tuomet antpirštis, raktai ir žirklys nuslydo ant žemės. Spyriau koja į gongą, ir jis nuskrido nuo šlaito. Atbėgo šuo. Pagalvojau, tu prieisi prie manęs, pulsį į glėbį ir pabučiuosi, maniau... kad tu net atsiduosi man. Aš tave būčiau paėmęs šuns akivaizdoj, kaip tikras vyras, ant prieangio grindų, ir tuomet būčiau mušęs gongą; atsargiai, neužlipk ant žirklių, numesiu jas toliau kartu su antpirščiu, tegu šuo pažaidžia; tu maldausi manęs, kad aš tave paimčiau, aš mušiu gongą, aš jį vėl pakabinsiu ant kablį ir prispausiu tave prie gongo, ir tu krūpčiosi kartu su gongu, mes pakelsim triukšmą kviesdami visus vakarienes, pietų, eik, ištrauk

kumpį, sudaužyk savo galvą į gongą ir žiūrėk, kad šuo neprarytų antpirščio, mušk gongą... (Tyla.)

BETĖ. Jis gulėjo šiek tiek aukščiau manęs ir žiūrėjo iš viršaus. Petimi prisiglaudžiau prie jo juosmens. (P.) Jis taip švelniai palietė mano kaklą. Švelnus bučinys į skruostą. Padėjau jam ant krūtinės ranką. (P.) Kaip malonu jausti smėlį. (P.)

Tokia dangaus ramybė akyse.

Girdėti jūros mūša. (P.)

O, mano vienintele meile, pasakiau aš.